

1. UVOD

Imajući u vidu okolnosti sa kojima se susrećemo i činjenice da se svakodnevno u našoj užoj ili široj sredini, u cijeloj državi pa tako i u susjednim zemljama dešavaju razna krivična djela počev od krađa, uništenja tuđe imovine pa sve do ubistava, te prateći sredstva javnog informisanja koji skoro svakodnevno izvještavaju o izvršenim krivičnim djelima, bio sam zainteresovan, sa jedne strane, da saznam u kakvom su položaju žrtve nakon vršenja krivičnog djela, u kom stepenu one ostvaruju svoja povređena prava i koliko su uspješni u tome.

Sa druge strane stavljaajući se u ulogu počinioca krivičnog djela i imajući u vidu da se svima nama može desiti da sasvim slučajno, bez namjere, počinimo krivično djelo i time nanesimo štetu drugoj osobi, a imajući u vidu i jednu i drugu stranu, odnosno, počinioca krivičnog djela i žrtvu, zanimalo me u kakvom su oni odnosu nakon izvršenog krivičnog djela, da li se on svodi na podizanje tužbe od strane žrtve i njenog pritiska putem sudskog postupka da se kazni učinilac krivičnog djela ili postoji i drugi način u kome bi se nadoknadila šteta žrtvi i omogućila šansa učiniocu krivičnog djela da razriješi negativne posljedice koje je prouzokovao vršenjem krivičnog djela i na taj način utiče na institucije prilikom izricanja kazne za njega.

Na osnovu interesovanja odnosa između žrtve i počinioca i kako na najbolji mogući način pomoći i jednoj i drugoj strani da se popravi odnos između njih koji je narušen nakon izvršenog krivičnog djela, opredijelio sam se za temu „Restorativna pravda u procesu pomirenja između žrtve i počinioca“.

U radu sam objasnio pojam restorativne pravde, njen nastanak od samih začetaka pa sve do savremene primjene, na šta se sve odnosi, koji su njeni ciljevi, koji su to programi koje nudi restorativna pravda i na koga se oni mogu primjeniti, institucije koje je provode. Takođe sam u radu obratio pažnju na njen položaj u zakonu te sprovođenju u praksi, kao i to u kolikoj mjeri se ona primjenjuje prema punoljetnim učiniocima krivičnih djela i pod kojim uslovima, a u kolikoj mjeri prema maloljetnim počiniocima.

Imajući u vidu činjenicu da se restorativna pravda postepeno razvijala i da je nailazila na otpor u primjeni, ona se drugačije prihvatila i formulisala u zakonu pojedinih država. Na osnovu ovog saznanja naveo sam njenu upotrebu u zemljama u kojima je pronašla svoje korijene kao što su Novi Zeland, Australija, Kanada, države koje joj pridodaju značajnu pažnju u njenom ostvarivanju poput Njemačke kao i njenu ulogu u našem zakonodavstvu i zakonodavstvu susjednih država.